

Andragender, der have været tilſtillede Finantsubvalget.

Det Afſnit, ſom ſtod tilbage, var de Indſtillinger og Forſlag, der vedrørte Miniſteren for Kirke- og Underviſningsvæſenet, alſaa Indſtillingerne i Betænkningen under Nr. 4, 9 og 16, ſamt Forſlag udenfor Betænkningen under Nr. 1.

Ordføreren (L. h. Nielsen): Indſtillingspunkterne under Nr. 4 og 9 kan jeg tilbels behandle under Et, for ſaa vidt de paa en Maade angaa den ſamme Sag, nemlig Børnehjemmene. Diſſe have, ſom de ere fremtraadte her tillands, en dobbelt Op-gave, nemlig dels at være Høyle, dels tillige at være en Art Opdragelſeſkoler, og i mine Tanker er dette en af de ſkjønnſte Frugter, den nyere Tid's Humanitetsbeſtræbelſer have frembragt. Det kan ikke negtes, at der i den Retning er gjort ikke Lidet, naar man ſer hen til alle de Stiftelſer, der findes af den Slags, dels Høyle, dels Opdragelſeſkoler. Opdragelſeſkolerne ere en Kapital af ikke mindre end 9 Millioner; men derunder er ganſke viſt ogſaa indbefattet en af de allerſtørſte Opdragelſeſkoler, nemlig Anſtaltten paa Jagerspris, ſom baade er Opdragelſeſkole og Høyl, begge Dele i Forening. Af private Stiftelſer af den Art, ſom her er paa Dmtale, og ſom ſaae Underſtøttelſe af Staten, ſkal jeg nævne Holſteinsminde, Kindstrup, Søddinge — begge de ſidſte i Jyen — og der er nu tilkommet Ollerup. Der var tidligere ogſaa et Børnehjem i Thyland, men det er nu gaaet ind. De Børnehjemsbeſtyrelſer, ſom hidtil have henvendt ſig til Miniſteriet og til Rigsdagen, har man, ſaavidt mig bekjendt, underſtøttet, og jeg ſer derfor ikke, hvorfor man ikke ſkulde gaa den ſamme Vej her, eller hvorfor man ikke i det Mindſte ſkulde lade Sagen underſøge. Andet er det jo ikke, der er foreſlaaet ved Indſtillingspunkterne under Nr. 4 og 9, nemlig at Forholdene ved Børnehjemmet i Nordveſtjælland og ved det i Nyſlinge i Jyen ſulle underſøges. Man kan gjerne indrømme og maa indrømme, at der ikke er ſaa god en Sag, at det ikke undertiden ſkulde træffe, at den blev tagen i urette Hænder, og det er formodentlig Grunden til, at der er et Mindretal, ſom ikke har villet være med til at foreſlaa en Reviſion af diſſe Andragender. At de have nogen Grund til at tro, at juſt diſſe Børnehjem ere i urette Hænder, det formoder jeg ikke. Men man mener maatte, at ikke enhver nok ſaa lille Anſtalt af denne Art pie-bliffelig ſkal have Krav paa at ſaae Underſtøttelſe, naar den kommer til Staten med ſit Forlangende derom. Saavidt jeg har opfattet Mindretallet, ſom vel forøvrigt vil klare for ſig ſelv, er dette nok Mening. Jeg forſtaar imidlertid ikke, hvorfor man ſkal ſtandſe her, ſaa meget mindre ſom vi i Mar have givet Underſtøttelſe til et

Børnehjem i Ollerup, der er ſulbſtændig ligetilſtillet med det i Nyſlinge, og ſom der paa Sjælland ikke findes nogen ſaadan Anſtalt med Undtagelſe af Holſteinsminde. Er det maatte, fordi det er en Kvinde, ſom her ſtaar i Spidſen, iſtebetfor at det tidligere har været Mand? Jeg veed virkelig ikke, hvorfor det erede Mindretal ikke vil gaa med til at lade Sagen underſøge, og det er jo ikke Andet, der foreſlaas. Finder Adminiſtrationen da, at diſſe Børnehjem ikke med Rette have noget Krav paa at ſaae Underſtøttelſe, bliver der ikke foretaget videre. Flertallets Forſlag gaar kun ud paa, at diſſe Andragender henviſes til Kirke- og Underviſningsminiſterens nærmere Underſøgelſe, hvorved ogſaa er antydet, at man yderligere kan ſe til, om de paagjældende Egne ville ſkjænke Anſtaltten deres Sympathi. Dette have de da paa en viſ Maade allerede gjort, idet det vil ſes af Betænkningens Nr. 21, at dels Gods-eier Trefhov dels andre Private have ydet et ikke ringe Bidrag til Børnehjemmet i Skamstrup Sogn, Holbæk Amt. Man kan da ogſaa ſige ſig ſelv, at en aarlig Betaling af 60 Kr. for hvert Barn paa ingen Maade er tilſtrækkelig. Det Samme gjælder Børnehjemmet i Nyſlinge, hvor der ligeledes er udviſt en ikke ringe Virkſomhed af Private. Man har dels kjøbt en Lod af Præſtegaardens Jorder, hvilken med Miniſteriets Tilladelſe er lagt til Børnehjemmet, og dels har man opført en ny Bygning til en Værdi af 4,000 Kr. Naar dertil kommer, at Private baade her og i Skamstrup have ſammenſkudt Midler for at komme Anſtaltten til Hjælp, turde der vel være Grund til fra vor Side i det Mindſte at lade Sagen underſøge. Det er at vente, at man, for ſaa vidt Staten kommer til at yde Underſtøttelſe, vil gjøre det til en Betingelſe, at ogſaa Andre bidrage, hvad ogſaa ſker overfor andre Børnehjem, dog ikke overfor det i Ollerup, ſom efter den erede Miniſters eget Forſlag, der ikke har mødt nogen Indvending, har ſaaet 500 Kr. til ſit Byggeforetagende. Jeg kan derfor ikke ſe Andet, end at det vilde være beſynderligt, om det høie Thing nu ikke vilde være med til at henviſe diſſe Andragender til nærmere Underſøgelſe. — Jeg kommer derefter til Indſtillingspunktet under Nr. 16, hvilket, ſom de Herrer ville ſe, angaar en gammel Skolemand, Profeſſor Bohr. Vi erkende viſtnok Alle, at Ingen lønnes ſaa ſlet ſom Lærerne i det Hele taget, baade de private og de offentlige. Den Mand, om hvem der her er Tale, har virket i Skolevæſenets Tjeneste — Udvalget antager paa en frugtbringende Maade — i ikke mindre end 29 Aar fra 1844—73, og har i den Tid optaget en ſtor Mængde Elever i ſin Skole, nemlig 2,041. Skolen har virket baade ſom Realkole og ſom lærd Skole og har dimitteret ikke Faa, der nu ere i anſete Stillinger. Naar der ſes hen til, hvad de lærde Stoler koſte, og naar man dernæſt ſer hen til denne Skoles